

Strategi for brug af kunstig intelligens ved Danmarks Domstole

Introduktion

Danmarks Domstole har fastlagt en strategi for introduktion af kunstig intelligens (herefter benævnt AI) med afsæt i følgende vision:

Danmarks Domstole vil anvende AI som et redskab til – målrettet og ansvarligt – at styrke kvaliteten, effektiviteten og ensartetheden i domstolenes opgaveløsning under hensyn til domstolenes faglighed og uafhængighed.

Strategien sætter rammerne og retningen for arbejdet med AI ved Danmarks Domstole i perioden 2026-2029. Strategien har 3 overordnede målsætninger:

1. Kortere og mere ensartede sagsbehandlingstider
2. Øget kvalitet og effektivitet
3. Styrket brugerfokus

Målene er fastlagt med udgangspunkt i Danmarks Domstoles strategiske mål for 2023-2027.

Den gældende flerårsaftale om domstolenes økonomi udløber i 2027. Introduktion af AI-baserede værktøjer er ikke en del af denne flerårsaftale, hvilket begrænser omfanget af mulige initiativer i indeværende periode. AI-strategien er derfor opdelt i to faser:

1. Fase 1: Der fokuseres på at introducere og udbrede viden om AI-teknologi, herunder dens egenskaber og risici, i form af kompetenceudvikling, uddannelse og pilotprojekter i mindre skala. Erfaringerne i denne periode danner grundlag for tilrettelæggelsen af fase 2.
2. Fase 2: Der fokuseres i højere grad på at implementere konkrete værktøjer med forventet høj forretningsværdi samt at forfine og videreudvikle værktøjer introduceret i fase 1.

Den konkrete tilrettelæggelse af fase 2 afhænger af udfaldet af de kommende forhandlinger om domstolenes økonomi fra 2028, ligesom strategien for introduktion af AI ved Danmarks Domstole vil blive revurderet i lyset af de økonomiske rammer for Danmarks Domstoles virke som følge af en ny flerårsaftale.

Hvorfor AI?

Der er i løbet af de sidste 3-4 år konstateret en markant udvikling inden for AI, herunder især generativ AI. På tværs af både den offentlige og private sektor ses en stigende implementering af løsninger, som i større eller mindre grad bygger på AI-teknologi. Dette er en udvikling, som forventes at fortsætte, og som skaber både nye muligheder og nye problemstillinger for domstolene. Det fordrer et strategisk fokus på AI fra Danmarks Domstoles side.

Domstolenes kerneopgave, at træffe afgørelser, skal løses af domstolenes ansatte. Det er de ansattes faglighed, dømmekraft og integritet, der udgør fundamentet for den høje tillid til domstolene og retssamfundet i Danmark. For at kunne løfte denne opgave bedst muligt i en stadig mere kompleks og digitaliseret virkelighed er det samtidig væsentligt, at de ansatte har adgang til tidssvarende og effektive hjælperedskaber. Danmarks Domstole vurderer, at AI kan fungere som et sådant

redskab. En målrettet og ansvarlig anvendelse af AI skal således give retterne og øvrige institutioner ved Danmarks Domstole bedre mulighed for at fokusere på kerneopgaven og derigennem fremme opnåelsen af de strategiske mål om brugerfokus, korte sagsbehandlingstider, ensartethed og kvalitet og effektivitet.

Anvendelsen af AI indebærer samtidig en række væsentlige risici af både sikkerhedsmæssig, juridisk og etisk karakter, som det er afgørende, at der tages hensyn til. Idet teknologien fortsat er relativt ny, er der herudover usikkerhed om de juridiske rammer for anvendelsen af AI i den offentlige sektor, hvilket betyder, at de konkrete anvendelsesområder for AI ikke på nuværende tidspunkt kan fastslås med sikkerhed.

Strategiens formål er således at opstille en ramme for, hvordan Danmarks Domstole kan udnytte potentialer ved AI og samtidig tage hensyn til de sikkerhedsmæssige, juridiske og fagligt/etiske overvejelser, der er ved anvendelse af AI inden for den offentlige sektor og retsvæsenet. Der er tale om en strategisk investering, som foretages i forventning om, at en udbygning af Danmarks Domstoles kapacitet og kompetencer på AI-området vil have en positiv effekt på produktiviteten og kvaliteten af opgaveløsningen. En forudsætning for at indfri denne forventning er, at alle ansatte ved Danmarks Domstole, herunder domstolsjurister og det administrative personale, får mulighed for at gøre sig erfaringer med AI-baserede værktøjer og dermed afsøge nye muligheder for at løse deres opgaver med sådanne værktøjer inden for de juridiske rammer for brug af AI.

Mål

Der er opstillet tre målsætninger for Danmarks Domstoles arbejde med AI, som er koblet til de overordnede strategiske mål for 2023-2027.

- 1. Kortere og mere ensartede sagsbehandlingstider.** En væsentlig målsætning er at reducere sagsbehandlingstiden ved hjælp af AI. AI besidder således produktivitsforøgende egenskaber, som kan have betydning for en række opgaver ved Danmarks Domstole såsom skriftlig formidling eller identifikation og sammenstilling af nøgleinformationer i større dokumenter. Dette kan bidrage til at nedbringe den tid, der anvendes på udarbejdelsen af forklaringer, sagsfremstillinger og afgørelser mv.
- 2. Øget kvalitet og effektivitet.** AI skal bruges til at understøtte, at opgaverne på tværs af Danmarks Domstole udføres med høj kvalitet og så effektivt som muligt. Det gælder ikke mindst administrative opgaver og it-udviklingsopgaver, hvor der er et betydeligt potentiale forbundet med at anvende AI gennem fx forbedrede søgemuligheder i interne systemer og dokumenter, juridiske opslagsværktøjer eller programmering.
- 3. Styrket brugerfokus.** Ved at anvende AI vil Danmarks Domstole forbedre tilgængeligheden og kvaliteten af Danmarks Domstoles tjenester og dermed i højere grad imødekomme brugernes krav og forventninger. Det kan fx ske gennem interaktiv hjælp til at finde blanketter, vejledninger og andre oplysninger på domstol.dk, større brugervenlighed i selvbetjeningsløsninger eller forbedret telefonisk vejledning. Brugerrettede løsninger vil ikke blive prioriteret højest i indeværende strategiperiode, jf. 'Tilgang og forudsætninger' nedenfor.

Der kan som led i den videre implementering af strategien opstilles konkrete målepunkter for at vurdere målopfyldelsen.

Anvendelsesområder

Danmarks Domstole har identificeret et antal mulige anvendelsesområder for AI-teknologi. Disse kan kategoriseres i følgende hovedgrupper:

1. **Generelle produktivitetsværktøjer:** Dette omfatter AI-assistenten, der kan hjælpe med skrivarbejde, informationssøgning og sammenfatning af dokumenter. Disse værktøjer kan potentielt effektivisere mange processer på tværs af Danmarks Domstole.
2. **Specialiserede chatbots:** Disse systemer kan designes til at understøtte specifikke arbejdsprocesser med adgang til relevante fagsystemer. Et eksempel er en chatbot, der kan besvare almindelige spørgsmål om sagsbehandling eller hjælpe med at finde relevant retspraksis. På længere sigt kan man også forestille sig bredere anvendelsesmuligheder, såsom oprettelse af en sag ud fra en skabelon.
3. **Tale-til-tekst-tjenester:** Det er forventningen, at sådanne værktøjer blandt andet vil kunne bidrage til at reducere tidsforbruget forbundet med udarbejdelse af mødereferater og forklaringer fra retsmøder, fx i form af afskrivning eller kombineret med en opsummeringsfunktion, hvis sidstnævnte efterspørges. Dette har potentiale til at effektivisere dokumentationsarbejdet.
4. **Oversættelsestjenester:** Dette kan være særligt relevant i sager med parter eller vidner, der ikke taler dansk.

For samtlige anvendelsesområder forventes det, at udvalget af færdigudviklede AI-værktøjer, som kan tages i brug uden tilpasning eller videreudvikling, vil være stigende i de kommende år. En væsentlig indsats i strategien vil derfor være løbende at overvåge markedet for løsninger, der kan imødekomme dele af Danmarks Domstoles behov.

Uanset anskaffelsesmetode er brug af AI ved Danmarks Domstole underlagt lovmæssige rammevilkår, herunder retshåndhævelsesloven, AI-forordningen, databeskyttelsesforordningen mv.

Tilgang og forudsætninger

Generelle principper

Danmarks Domstole vil anlægge en ansvarlig og forsigtig tilgang til anvendelsen af AI. AI-løsninger ved retterne skal således ikke træffe judicielle afgørelser. I alle processer, som AI eventuelt måtte indgå i, vil et menneske skulle træffe afgørelsen. Dermed vil anvendelsen af AI i fase 1 og 2 fokusere på anvendelsesmuligheder, der er karakteriseret ved:

1. anvendelse af AI alene som et hjælpeværktøj til de ansatte frem for en erstatning
2. ansvarlig og sikker behandling af følsomme data
3. en generel tilgang til databehandling, der indebærer begrænset risiko for individet og dets rettigheder.

Danmarks Domstole kan på den måde opbygge erfaring gennem internt fokuserede løsninger med mere begrænset risiko.

Det konkrete valg af løsninger og anvendelsesområder vil bero på individuelle vurderinger af den forretningsmæssige værdiskabelse set i forhold til Danmarks Domstole overordnede strategi. Disse vurderinger vil blive foretaget med tæt involvering af domstolenes medarbejdere.

Det er et særskilt hensyn, at de udvalgte løsninger kan afvikles igen, hvis det skulle blive nødvendigt. AI-løsninger hos Danmarks Domstole skal som det klare udgangspunkt fungere som selvstændige lag frem for integrerede kernekomponenter. Dette sikrer, at fjernelse af AI ikke stopper essentielle forretningsprocesser. For at sikre muligheden for afvikling vil det altid være en prioritet at bevare og dokumentere arbejdsgange fra før AI-implementering.

Det vil være et væsentligt opmærksomhedspunkt at sikre, at de ansatte ved Danmarks Domstole er i stand til at bevare og udvikle deres faglige kompetencer også på områder, hvor AI-værktøjer i fremtiden måtte komme til at understøtte opgaveløsningen.

Som led i implementeringen af strategien skal der fastsættes retningslinjer for, hvornår og hvordan brug af AI eventuelt skal deklareres.

Der vil løbende blive søgt inspiration i udenlandske erfaringer, navnlig fra domstolene i sammenlignelige lande, herunder de nordiske naboer.

Implementeringsforudsætninger

Det er afgørende, at Danmarks Domstole investerer i organisatorisk kapacitet og kompetenceudvikling for at udnytte potentialet i AI fuldt ud. Dette indebærer målrettede, obligatoriske træningsprogrammer for alle ansatte, der fokuserer på AI-teknologier og deres anvendelse inden for retsvæsenet. Ved at opbygge intern ekspertise skal Danmarks Domstole sikre, at AI anvendes effektivt og etisk korrekt, samtidig med at kvaliteten og effektiviteten af sagsbehandlingen forbedres.

Tilgangen til brug og udbredelse af AI fokuserer på at understøtte, at potentialer ved AI udnyttes inden for rammerne af de særlige etiske og juridiske hensyn, der er ved brug af AI ved Danmarks Domstole, herunder AI-læringskravene beskrevet i artikel 4 i AI-forordningen. Der vil i den forbindelse også skulle tages stilling til, hvordan domstolene mest hensigtsmæssigt løfter sin uddannelsesopgave over for dommerfuldmægtige og konstitutter i en virkelighed, hvor AI-værktøjer er blevet en del af hverdagen.

Introduktion af AI ved Danmarks Domstole vil i forlængelse heraf ske med fokus på de følgende tre forskellige kompetencer:

1. **Beherskelse af AI-værktøjer:** Herunder kendskab til grundlæggende AI-begreber, kendskab til de forskellige anvendelsesområder for AI i Danmarks Domstole samt evne til at anvende AI-værktøjer som værdiskabende hjælperedskaber, fx via prompt-teknikker.
2. **Etisk databehandling og anvendelse:** Herunder kendskab til de centrale juridiske og etiske hensyn i forhold til brug af AI i Danmarks Domstole, kritisk tænkning i form af evne til at

identificere begrænsninger ved brug af AI, herunder risici og konsekvenser ved konkrete anvendelsesmuligheder samt datahygiejne og kendskab til dataetik og krav om dataminimering og lignende. Dette omfatter også kendskab til AI-værktøjers begrænsninger, så fejl forebygges og kvaliteten af skriftlige produkter opretholdes.

- 3. Innovative kompetencer:** Herunder evne til at identificere nye anvendelsesmuligheder og evne til at samarbejde tværfagligt i forbindelse med identifikation og udvikling af anvendelsesmuligheder.

Understøttelse af opbygning og vedligeholdelse af disse kompetencer forudsættes inddraget i den løbende budgetlægning og -opfølgning navnlig med henblik på at forebygge, at de faktiske udgifter til anskaffelse og vedligeholdelse mv. af AI-værktøjer reducerer den nødvendige økonomiske ramme til træning, kurser og support mv. af ansatte ved Danmarks Domstole i ansvarlig anvendelse af værktøjerne.

Anskaffelse

Som med øvrige it-løsninger vil det ved indførsel af AI-baserede værktøjer være nødvendigt at foretage en række afvejninger i forbindelse med anskaffelsen – herunder mellem pris, fleksibilitet, data-sikkerhed, vedligehold og kontrol over egne data. Forskellige tekniske løsninger rummer forskellige styrker og risici, og valget kan have betydning for både implementering, drift og langsigtet ressourceforbrug. Som led i implementeringen af AI ved Danmarks Domstole vil det derfor skulle sikres, at den generelle tilgang til anskaffelse understøtter Danmarks Domstoles behov – både teknisk, økonomisk og lovmæssigt.

Organisering og styring

For at skabe en robust ramme for at udvikle AI-løsninger, der løser de væsentligste forretningsbehov på en sikkerhedsmæssigt forsvarlig måde og inden for en rimelig tidshorisont, skal der etableres en organisering og styring, der tilfører arbejdet relevante overvejelser om nytteværdi, tilstrækkelig eksekveringskraft, brugerinvolvering og lovmedholdelighed. Der vil i fastlæggelsen heraf så vidt muligt blive taget udgangspunkt i eksisterende modeller for projektarbejde samt samarbejde og inddragelse på tværs af Danmarks Domstole.

Som en del af tilrettelæggelsen af organisering og styring vil der også skulle tages stilling til den konkrete tilsynsopgave, som følger af bl.a. AI-forordningen.

Ressourcer og kompetencer

Implementering af AI ved Danmarks Domstole kræver udvikling af både forretningsmæssige og tekniske kapabiliteter. Domstolsstyrelsen vil strategisk fokusere på at opbygge og fastholde interne kompetencer til opgaver, der kræver indsigt i domstolenes specifikke forhold.

For opgaver, hvor det ikke er nødvendigt med samme niveau af intern indsigt, og hvor det kan være vanskeligt at rekruttere og fastholde ressourcer, vil Domstolsstyrelsen indkøbe ekstern bistand. Dette gælder især til udvalgte tekniske udviklingsopgaver, hvor markedet udvikler sig hurtigt.

